

Breytingartillögur

við frv. til jarðalaga.

Frá meiri hluta landbúnaðarnefndar (DrH, MS, EKG, ÁF, SAÞ, ÞES, AKG).

1. Við 2. gr.

a. Skilgreiningar hugtakanna eyðijörð, lögbýli, netlög, ríkisjarðir og þéttbýli orðist svo:

Eyðijörð merkir í lögum þessum jörð sem ekki hefur verið setin í fimm ár eða lengur án tillits til þess hvort hún er lögbýli eða ekki, nema sveitarstjórn og jarðeigandi hafi samþykkt að ábúanda sé ekki skylt að búa á jörð.

Lögbýli merkir í lögum þessum sérhverja jörð sem hefur þann húsakost og það landrými eða aðstöðu að unnt sé að stunda þar landbúnað eða aðra atvinnustarfsemi og var skráð í jarðaskrá landbúnaðarráðuneytisins 1. desember 2003. Lögbýli teljast enn fremur jarðir sem hljóta síðar viðurkenningu landbúnaðarráðuneytisins sem ný lögbýli, sbr. 16.–22. gr.

Netlög merkja í lögum þessum vatnsbotn 115 metra út frá bakka stöðuvatns sem landareign liggur að, svo og sjávarbotn 115 metra út frá stórstraumsfjöruborði landareignar.

Ríkisjarðir eru jarðir í eigu ríkisins, opinberra stofnana og opinberra sjóða og kirkjujarðir.

Þéttbýli er það svæði sem fellur undir skilgreiningu þéttbýlis samkvæmt skipulagslögum.

b. Á eftir skilgreiningu hugtaksins greiðslumark komi ný skilgreining sem orðist svo:

Hlunnindi merkja í lögum þessum hvers konar auðlindir, nytjar aðrar en grasnytjar, lífræn og ólífræn efni og efnasambönd, villt dýr, plöntur, annað lífríki og önnur nýtanleg réttindi sem fylgja jörð.

2. Við 6. gr.

a. Í stað orðsins „veðbókarvottorði“ í 2. mgr. komi: þinglýsingarvottorði.

b. 2. másl. 2. mgr. falli brott.

3. 7. gr. falli brott.

4. 9. gr. falli brott.

5. 10. gr. falli brott.

6. 11. gr. falli brott.

7. 13. gr. falli brott.

8. Við 14. gr. Greinin orðist svo ásamt fyrirsögn:

Fyrirsvar jarða í sameign o.fl.

Ef eigendur jarðar eða annars lands sem lög þessi gilda um eru fleiri en þrír fjárráða einstaklingar eða lögaðili er þeim skylt að tilnefna fyrirsvarsmann sem hafi umboð til að koma fram fyrir hönd annarra eigenda jarðarinnar við úrlausn mála sem lúta að réttindum og skyldum eigenda, taka ákvarðanir um daglegan rekstur og hagsmunagæslu

vegna sameignarinnar, minni háttar viðhald og viðgerðir, svo og bráðnaðsynlegar og brýnar ráðstafanir sem ekki þola bið.

Fyrirsvarsmenn skal tilkynna til sýslumanns er þinglýsi þeirri tilkynningu á viðkomandi fasteign, svo og tilkynningum um breytingar á fyrirsvarsmönnum.

9. Við 15. gr.
  - a. Við 1. mgr. bætist nýr málslíður, svohljóðandi: Það gildir ekki um eigendaskipti þegar lögaðilar eiga jarðir.
  - b. 2. mgr. falli brott.
10. Í stað orðanna „en er heimilt“ í 1. másl. 1. mgr. 16. gr. komi: Landbúnaðarráðuneytinu er heimilt.
11. Heiti III. kafla verði: **Aðilaskipti að jörðum, öðru landi o.fl.**
12. Við 18. gr.
  - a. Í stað orðsins „veðbókarvottorð“ í 1. mgr. komi: þinglýsingarvottorð.
  - b. 2. mgr. falli brott.
13. Við 20. gr.
  - a. Í stað orðsins „veðbókarvottorð“ í 1. mgr. komi: þinglýsingarvottorð.
  - b. 3. mgr. falli brott.
14. Við 21. gr. Greinin orðist svo:

Landbúnaðarráðherra getur veitt leyfi til að stofna ný lögbylí til starfsemi á sviði landbúnaðar eða annarra atvinnugreina ef uppfyllt eru skilyrði 2. gr. um skilgreiningu á lögbylí.
15. Við 22. gr.
  - a. Í stað orðsins „veðbókarvottorð“ komi: þinglýsingarvottorð.
  - b. Orðin „eða annars aðila með sérþekkingu á þeim atvinnurekstri sem fyrirhugað er að stunda á lögbylínu“ falli brott.
16. Í stað orðanna „og Bændasamtaka Íslands skv. 1. og 2. mgr.“ í 3. mgr. 28. gr. komi: um niðurfellingu lögbylísréttar.
17. Við 30. gr.
  - a. Í stað orðanna „skv. 21. gr.“ í 1. mgr. komi: á sviði landbúnaðar eins og hann er skilgreindur í 2. gr.
  - b. 2. mgr. orðist svo:

Aðilar félagsbús skulu gera með sér skriflegan félagsbússamning þar sem getið sé stofnframlaga aðilanna, skiptingar tekna búsins, ákvarðanatöku um málefni þess og hvernig slitum félagsbúsins skuli háttáð.
18. Orðin „Bændasamtaka Íslands og“ í 3. mgr. 31. gr. falli brott.
19. 32. gr. falli brott.
20. Orðin „á undan sveitarstjórn“ í 1. mgr. 33. gr. falli brott.
21. Orðin „32. gr. og“ í 34.–36. gr. falli brott.
22. Í stað orðanna „innan fjögurra vikna“ í 3. mgr. 36. gr. komi: innan sex vikna.
23. Á eftir orðinu „fasteignaréttindum“ í 2. tölul. 1. mgr. 37. gr. komi: í eigu ríkisins.
24. Við 44. gr. bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

Ákvæði 1. mgr. gildir ekki um sölu á ríkisjörðum og jarðahlutum til annarra einstaklinga eða lögaðila en kveðið er á um í 35. og 36. gr. hafi þeir haft landið á leigu í a.m.k. 20 ár og á eigin kostnað lagt í verulegar ræktunarframkvæmdir á þeim og þannig aukið verðmæti landsins umtalsvert.

25. Við 46. gr. Greinin orðist svo:

Við sölu ríkisjarða er landbúnaðarráðherra heimilt að undanskilja jarðefni, rétt til efnistöku umfram búsparfir og einnig öll vatns- og jarðhitaréttindi.

26. Orðin „á undan sveitarstjórn“ í 1. mgr. 47. gr. falli brott.

27. Við 48. gr. Greinin orðist svo ásamt fyrirsögn:

*Bann við stofnun nýrra ættaróðala og ráðstöfun ættaróðals
eftir andlát óðalseiganda.*

Ákvæði þessa kafla gilda um jarðir sem við gildistöku þessara laga eru skráðar sem ættaróðul samkvæmt þinglýstri yfirlýsingu þess efnis.

Óheimilt er að stofna ný ættaróðul eftir gildistöku þessara laga.

Við andlát núverandi óðalseiganda skal ættaróðalið falla úr óðalsböndum og jörðin erfast í samræmi við ákvæði erfðalaga. Maki óðalseiganda tekur við réttindum og skyldum óðalseiganda við andlát hans en við andlát makans erfist ættaróðalið með þeim hætti sem tilgreint er í 1. másl.

Um ættaróðul eftir gildistöku þessara laga gilda ákvæði þessa kafla eftir því sem við á þar til þau falla úr óðalsböndum, sbr. 3. mgr. og 51. og 52. gr.

28. 1. mgr. 49. gr. falli brott.

29. 56.–58. gr. falla brott.

30. Við 59. gr.

a. 1. mgr. falli brott.

b. Fyrirsögnin orðist svo: *Skilnaður óðalseiganda.*

31. 60.–66. gr. falli brott.

32. Orðin „sveitarstjórn og“ í 67. gr. falli brott.

33. Í stað orðanna „með samþykki sveitarstjórnar“ í 68. gr. komi: að fenginni umsögn sveitarstjórnar.

34. Við lögin bætist nýtt ákvæði til bráðabirgða, svohljóðandi:

Allar jarðir sem skráðar voru í jarðaskrá landbúnaðarráðuneytisins 1. desember 2003 skulu teljast lögbýli eftir gildistöku þessara laga án tillits til þess hvort þær uppfylla skilyrði 2. gr. um skilgreiningu á hugtakinu lögbýli.